HoGent

BEDRIJF EN ORGANISATIE

Hoofdstuk 16:

GENERIC COLLECTIONS

1. INLEIDING

- Collections framework
 - Meest voorkomende datastructuren gestandaardiseerd en efficient geïmplementeerd.
 - Goed voorbeeld van herbruikbare code

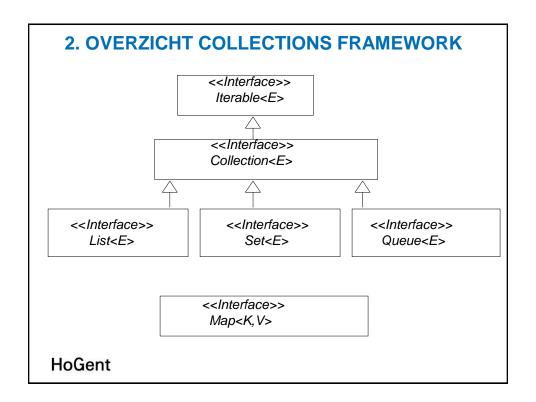
2. OVERZICHT COLLECTIONS FRAMEWORK

Collection

Datastructuur (object) die referenties naar andere objecten bijhoudt.

Collections framework

- Interfaces die de operaties declareren voor verschillende collection types en verschillende implementaties (classes) daarvan.
- Behoren tot het package java.util
 - Collection<E>
 - Set<E>
 - List<E>
 - Map<K,V>
 - Queue<E>

2. OVERZICHT COLLECTIONS FRAMEWORK

- Interface Iterator<E>
 - boolean hasNext()
 - E next()
 - void remove() //optional
- Interface ListIterator<E> extends Iterator<E>
 - void add(E o) //optional
 - boolean hasPrevious()
 - E previous()
 - · int nextIndex()
 - int previousIndex()
 - void set(E o) //optional

HoGent

2. OVERZICHT COLLECTIONS FRAMEWORK

- Extra tools
 - Klasse Arrays → methode asList + allerlei bewerkingen op arrays.
 - Klasse Collections → allerlei bewerkingen op collecties.

3. CLASS ARRAYS

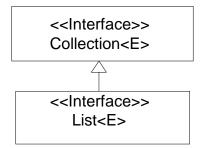
Zie OOPII – H7_Deel2

HoGent JAVA 7

4. INTERFACE COLLECTION EN KLASSE COLLECTIONS

- Interface Collection<E>
 - Bevat bulk operations (op de volledige container)
 - "Adding", "clearing", "comparing" en "retaining objects".
 - Interfaces Set<E>, List<E> en Queue<E> extends interface Collection<E>
 - Voorziet een Iterator<E>: dient om alle elementen van een collection te doorlopen. De Iterator kan ook elementen verwijderen.
- **Klasse Collections** (→ zie paragraaf 7)
 - Voorziet static methoden die collections manipuleren
 - Polymorfisme wordt hierbij ondersteund

5. LIST INTERFACE

ArrayList<E>, **LinkedList<E>** en **Vector<E>** zijn implementatie klassen van interface List.

HoGent JAVA 9

5. LIST INTERFACE

- List<E>
 - Geordende Collection waarbij duplicaten toegelaten zijn: SEQUENCE.
 - List index start ook van nul.
 - Implementatie klassen:
 - ArrayList<E> (resizable-array implementatie)
 - LinkedList<E> (linked-list implementatie)
 - Vector<E> (zoals ArrayList maar synchronized)

```
5.1 Voorbeeld: ARRAYLIST
import java.util.*;
public class CollectionTest
 private static final String[] COLORS =
            { "MAGENTA", "RED", "WHITE", "BLUE", "CYAN" };
 private static final String[] REMOVECOLORS = { "RED", "WHITE", "BLUE" };
 public CollectionTest()
  List< String > list = new ArrayList< >();
  // opvullen van de Arraylist "list"
  for (String color: COLORS)
     list.add( color );
  List< String > removeList =
                new ArrayList< >( Arrays.asList(REMOVECOLORS) );
   // OF ( maar minder efficient, zoals bij list)
   // List< String > removeList = new ArrayList< >();
   // for ( String color : REMOVECOLORS )
        removeList.add( color );
```

```
5.1 Voorbeeld : ARRAYLIST

public void printList(Collection < String > collection)
{
   for ( String color : collection )
        System.out.printf( "%s ", color );
   System.out.println();

   // OF
   // Iterator < String > iterator = list.iterator();
   // while ( iterator.hasNext() )
   // System.out.printf( "%s ", iterator.next() );
   // GEEN for-lus met teller
}
```

Bulk operaties

Interface Collection<E>

boolean add(Object o); boolean addAll(Collection<?> c); void clear(); boolean contains(Object o); boolean containsAll(Collection<?> o); boolean equals(Object o); int hashCode(); boolean isEmpty(); Iterator<E> iterator(); boolean remove(Object o); boolean removeAll(Collection<?> c); boolean retainAll(Collection<?> c); int size(); Object[] toArray(); <T> T[] toArray(T[] a);

HoGent JAVA 15

Oefening: bulk operaties en arrayList

(OefFruit1_opgave.java)

String arX[] = {"appel", "peer", "citroen", "kiwi"}, arY[] = {"banaan", "mango", "citroen", "kiwi", "zespri"}

Behandel arX en arY als Collections en maak gebruik van de bulk operaties om volgende output te leveren:

In y zit extra [banaan, mango, zespri]

In x zit extra [appel, peer]

x en y hebben gemeenschappelijk [citroen, kiwi]

Oefening: bulk operaties en arrayList

Constructor Summary: ArrayList:

ArrayList(Collection<? extends E> c)

Constructs a list containing the elements of the specified collection, in the order they are returned by the collection's iterator.

Interface Collection:

boolean removeAll(Collection<?> c)

Removes all this collection's elements that are also contained in the specified collection (optional operation).

boolean retainAll(Collection<?> c)

Retains only the elements in this collection that are contained in the specified collection (optional operation).

HoGent

5.2 Voorbeeld: LINKEDLIST

```
import java.util.*;
public class ListTest
 private static final String COLORS[] = { "black", "yellow",
   "green", "blue", "violet", "silver" };
 private static final String COLORS2[] = { "gold", "white",
   "brown", "blue", "gray", "silver" };
 // aanmaak en manipulatie van LinkedList objecten
 public ListTest()
  List< String > list1 = new LinkedList< >();
  // opvullen van de LinkedList "list1"
  for (String color: COLORS)
     list1.add( color );
  // opvullen list2 via constructor: efficienter
  List< String > list2 =
        new LinkedList< >(Arrays.asList(COLORS2));
   HoGent
```

```
5.2 Voorbeeld: LINKEDLIST

// 'plak' link2 achter link1
list1.addAll( list2); // concatenatie van lists
link2 = null; // release resources

printCollection(list1);

convertToUppercaseStrings(list1);
printCollection(list1);

System.out.print( "\nDeleting elements 4 to 6..." );
removeItems(list1, 4, 7);
printCollection(list1);

printReversedList(list1);
} // einde constructor ListTest

HoGent JAVA 19
```

```
## JAVA

## Jocaliseer String objecten en converteer naar

## hoofdletters
private void convertToUppercaseStrings( List<String> list )

{
    ListIterator< String > iterator = list.listIterator();

    while ( iterator.hasNext() )
    {
        String color = iterator.next(); // get item
        iterator.set( color.toUpperCase() );
        } // end while

}

HoGent JAVA

21
```

```
// gebruik sublist view om een reeks element te verwijderen
//van start t.e.m. end-1
private void removeltems( List< String > list, int start, int end )
{
    list.subList( start, end ).clear(); // verwijder items
}

// druk de lijst van eind naar begin
private void printReversedList( List< String > list )
{
    ListIterator< String > iterator = list.listIterator( list.size() );

    System.out.printIn( "\nReversed List:" );

// print list in reverse order
    while ( iterator.hasPrevious() )
        System.out.printf( "%s ", iterator.previous() );
}

public static void main( String args[] )
    { new ListTest(); }
} // end class ListTest
```

5.2 Voorbeeld : LINKEDLIST

```
list:
black yellow green blue violet silver gold white brown blue gray silver
list:
BLACK YELLOW GREEN BLUE VIOLET SILVER GOLD WHITE BROWN BLUE GRAY SILVER

Deleting elements 4 to 6...
list:
BLACK YELLOW GREEN BLUE WHITE BROWN BLUE GRAY SILVER

Reversed List:
SILVER GRAY BLUE BROWN WHITE BLUE GREEN YELLOW BLACK
```

HoGent JAVA 23

5.2 Voorbeeld: LINKEDLIST

```
import java.util.*;
public class UsingToArray

{

// create LinkedList, add elements and convert to array
public UsingToArray()
{

String COLORS[] = { "black", "blue", "yellow" };

LinkedList< String > links =
    new LinkedList< > (Arrays.asList( COLORS ) );

links.addLast( "red" ); // add als laaste item

links.add( "pink" ); // add als laaste item

links.add( 3, "green" ); // insert op de 3de index plaats

links.addFirst( "cyan" ); // add als eerste item
```

12

5.2 Voorbeeld: LINKEDLIST

// get LinkedList elements als een array
colors = links.toArray(new String[links.size()]);
// ...

Levert volgende lijst: cyan, black, blue, yellow, green, red, pink

Argument van <T> T[] toArray(T[] a)

- als a te klein is : er wordt een nieuwe array van hetzelfde runtime type aangemaakt.
- als a groter is: de meegegeven array wordt gebruikt, de overige originele elementen blijven behouden behalve het element op plaats a[size] wordt null.

HoGent JAVA 25

List Implementaties

Extra methoden Interface List:

 $\begin{array}{l} \mbox{void } \mbox{add(int index, \underline{E} element); boolean } \mbox{addAll($\underline{Collection}$<? extends \underline{E}> c); } \\ \mbox{\underline{E} } \mbox{get(int index); int } \mbox{indexOf(Object o); } \\ \mbox{L istlterator($]$: } \mbox{l int index); } \\ \mbox{\underline{E} } \mbox{\underline{E} element); $\underline{L} \mbox{$\underline{I}$ istlterator($]$: } \mbox{\underline{I} istlterator($]$: } \mbox{\underline{I} istlterator($]$: } \mbox{\underline{E} element); $\underline{L} \mbox{$\underline{I}$ istlterator($]$: } \mbox{$\underline{$

Extra methoden LinkedList:

 $\label{linkedList} \begin{subarray}{ll} \textbf{LinkedList}(\underline{Collection} <? \ extends \ \underline{E} > c); void \ \textbf{addFirst}(\underline{E} \ o); \\ void \ \textbf{addLast}(\underline{E} \ o); \ Object \ \textbf{clone}(); \ \underline{E} \ \textbf{getFirst}(); \ \underline{E} \ \textbf{getLast}(); \ \underline{E} \ \textbf{removeFirst}(); \\ E \ \textbf{removeLast}() \ \end{subarray}$

Extra methoden ArrayList:

ArrayList(); **ArrayList(**int initialCapacity); **ArrayList(**<u>Collection</u><? extends <u>E</u>> c); Object **clone()**; void **ensureCapacity(**int minCapacity); void **trimToSize()**;

Oefening: List Implementaties

Er zijn een aantal kisten met fruit...

(OefFruit2_opgave.java)

- Voeg de verschillende kisten samen in een ArrayList list.
- Verwijder alle fruit dat met de letter 'p' begint uit de list. Gebruik hiervoor een eigen klasse CollectionOperaties met een methode verwijderOpLetter.
- Verwijder alle fruit uit de list vanaf het eerste voorkomen van kiwi tot het laatste voorkomen van kiwi, gebruik eveneens een methode verwijderSequence uit je klasse CollectionOperaties.
- Plaats het resultaat terug in een array mand en sorteer die oplopend.

5.3 Klasse Vector - klasse ArrayList

De klasse **Vector<E>** is een verouderde klasse en wordt vervangen door de nieuwe klasse ArrayList<E>.

Klasse **ArrayList<E>** bevat bijna dezelfde methodes als de klasse Vector<E>. Een groot verschil is dat ArrayList<E> **niet gesynchroniseerd** is en een Vector<E> wel.

HoGent JAVA 28

14

5.4 SYNCHRONIZED COLLECTION

- De collections van het Collections framework zijn unsynchronized.
- Via synchronization wrapper klasse converteren we collections tot synchronized versies.

public static Collections methoden:

- <T> Collection<T> synchronizedCollection (Collection<T> c)
- <T> List<T> synchronizedList(List<T> aList)
- <T> Set<T> synchronizedSet(Set<T> s)
- <T> SortedSet<T> synchronizedSortedSet(SortedSet<T> s)
- <K,V> Map<K,V> synchronizedMap(Map<K,V> m)
- <K,V> SortedMap<K,V> synchronizedSortedMap(SortedMap<K,V> m)

Vb: List<String> list =

Collections.synchronizedList(new ArrayList<>());

6. ALGORITME: public class Collections extends Object

- Het Collections framework voorziet een aantal algoritmen (static methoden)
 - List algoritmen:
 - sort
 - binarySearch
 - reverse
 - shuffle
 - fill
 - Copy
 - Collection algoritmen:
 - min
 - max
 - addAll
 - frequency
 - disjoint

6.1. ALGORITME: sort

- Sorteervolgorde: wordt bepaald door de implementatie van de bij het object horende compareTo methode.
 Wordt gedeclareerd in de interface Comparable. Deze sorteervolgorde wordt de 'natuurlijke ordening' genoemd.
- De sorteermethode is 'stable', bij gelijke waarden blijft de oorspronkelijke volgorde behouden.
- Een andere sorteervolgorde verkrijg je door een tweede argument mee te geven : dit is een Comparator object.
 - Voorgedefinieerde comparator objecten.
 - Collections.reverseOrder()
 - Zelfgedefinieerde comparator objecten.

```
6.1. ALGORITME: sort
private static final String SUITS[] =
   { "Hearts", "Diamonds", "Clubs", "Spades" };
Volgens natuurlijke ordening: Comparable:
    List<String> list = Arrays.asList( SUITS );//create List
    Collections.sort( list );
// output list
System.out.printf( "Sorted array elements:%n%s%n", list );
               Sorted array elements:
               [Clubs, Diamonds, Hearts, Spades]
for (String i:SUITS)
    System.out.printf( "%s%n",i );
                                       Clubs
                                        Diamonds
                                        Hearts
                                        Spades
 HoGent
                                                                  32
```

```
Met voorgedefinieerde Comparator (dalend):
    List< String > list = Arrays.asList( SUITS ); // create List
    Collections.sort( list, Collections.reverseOrder() );

System.out.printf( "Sorted list elements:%n%s%n", list );

Sorted list elements:
    [Spades, Hearts, Diamonds, Clubs]

Met zelfgedefinieerde Comparator:
    vb: een ArrayList van Time2 objecten.

public class Time2 //zie eerste jaar.
{    private int hour, minute, second;    //constructors, accessors, mutators, toString ...
}
```

```
6.1. ALGORITME: sort: zelfgedefinieerde Comparator
import java.util.*;
public class Sort3
 public void printElements()
  List< Time2 > list = new ArrayList< >(); // create List
  list.add( new Time2( 6, 24, 34 ));
  list.add( new Time2( 18, 14, 58 ) );
  list.add( new Time2( 6, 05, 34 ) );
  list.add( new Time2( 12, 14, 58 ) );
  list.add( new Time2( 6, 24, 22 ) );
  // output List elements
  System.out.printf( "Unsorted array elements:%n%s%n", list );
  // sort in order using a comparator
  Collections.sort( list, new TimeComparator() );
  // output List elements
  System.out.printf( "Sorted list elements:%n%s%n", list );
 public static void main( String args[])
 { new Sort3().printElements();
 }
```

6.1. ALGORITME: sort: zelfgedefinieerde Comparator

```
public class TimeComparator implements Comparator < Time2 >
{
    // >0 → time1>time2 <0 → time1 < time2 =0 → time1= time2
    public int compare( Time2 time1, Time2 time2)
{
        int hourCompare = time1.getHour() - time2.getHour();
        if ( hourCompare!= 0 ) // test het uur eerst
            return hourCompare;

        int minuteCompare = time1.getMinute() - time2.getMinute();
        if ( minuteCompare!= 0 ) // dan de minuten
            return minuteCompare;

        int secondCompare = time1.getSecond() - time2.getSecond();
        return secondCompare; // tenslotte de seconden
}
</pre>
```

```
Unsorted array elements:
```

[6:24:34 AM, 6:14:58 PM, 6:05:34 AM, 12:14:58 PM, 6:24:22 AM] Sorted list elements:

[6:05:34 AM, 6:24:22 AM, 6:24:34 AM, 12:14:58 PM, 6:14:58 PM]

6.2 ALGORITME: shuffle

Algoritme shuffle.

 Verdeelt de elementen van een list in een willekeurige volgorde.

```
class Card
{
    public static enum Face { Ace, Deuce, Three, Four, Five, Six, Seven, Eight, Nine, Ten, Jack, Queen, King };
    public static enum Suit { Clubs, Diamonds, Hearts, Spades };

    private final Face face; // face of card private final Suit suit; // suit of card

    public Card( Face cardFace, Suit cardSuit )
    {
        face = cardFace;
        suit = cardSuit;
    }

    public Face getFace() { return face; }
    public Suit getSuit() { return suit; }

    public String toString()
        {
            return String.format( "%s of %s", face, suit );
        }
}
```

```
public class DeckOfCards
 private List< Card > list; //list zal de speelkaarten bevatten
 // maak stapel kaarten en schud door elkaar
 public DeckOfCards()
   Card[] deck = new Card[ 52 ];
   int count = 0; // number of cards
   // populate deck with Card objects
   for ( Card.Suit suit : Card.Suit.values() )
     for ( Card.Face face : Card.Face.values() )
       deck[ count ] = new Card( face, suit );
       count++;
     }
   }
   list = Arrays.asList( deck ); // get List
   Collections.shuffle( list ); // schud door elkaar
 } // end DeckOfCards constructor
```

King of Diamonds	Jack of Spades	
Four of Diamonds	Six of Clubs	
King of Hearts	Nine of Diamonds	
Three of Spades	Four of Spades	
Four of Hearts	Seven of Spades	
Five of Diamonds	Eight of Hearts	
Queen of Diamonds	Five of Hearts	
Seven of Diamonds	Seven of Hearts	
Nine of Hearts	Three of Clubs	
Ten of Spades	Deuce of Hearts	
Three of Hearts	Ace of Spades	
Six of Hearts	Eight of Diamonds	
Six of Diamonds	Deuce of Clubs	
Ace of Clubs	Ten of Diamonds	
Eight of Clubs	Queen of Hearts	
Jack of Clubs	Ten of Clubs	
Seven of Clubs	Queen of Spades	
Five of Clubs	Six of Spades	
Nine of Spades	Nine of Clubs	
King of Spades	Ace of Diamonds	
Ten of Hearts	Ace of Hearts	
Queen of Clubs	Deuce of Spades	
Three of Diamonds	King of Clubs	
Four of Clubs	Jack of Diamonds	
Eight of Spades Jack of Hearts	Five of Spades Deuce of Diamonds	

```
import java.util.*;
public class Algorithms1
{
    private Character[] LETTERS = { 'P', 'C', 'M' },lettersCopy;
    private List< Character > list;
    private List< Character > copyList;

public Algorithms1()
{
    list = Arrays.asList( LETTERS ); // get List

    lettersCopy = new Character[ 3 ];
    copyList = Arrays.asList( lettersCopy );

    System.out.println( "Initial list: " );
    output( list );

    Collections.reverse( list ); // reverse order
    System.out.println( "\nAfter calling reverse: " );
    output( list );
```

```
Collections.copy( copyList, list ); //copy List
/*overschrijft de elementen van copyList :
    dupliceert de objectreferenties
    als er copyList.size() > list.size():
        overige (laatste) elementen blijven ongewijzigd
    als er copyList.size() < list.size():
        IndexOutOfBoundsException */

System.out.println( "\nAfter copying: " );
    output( copyList );

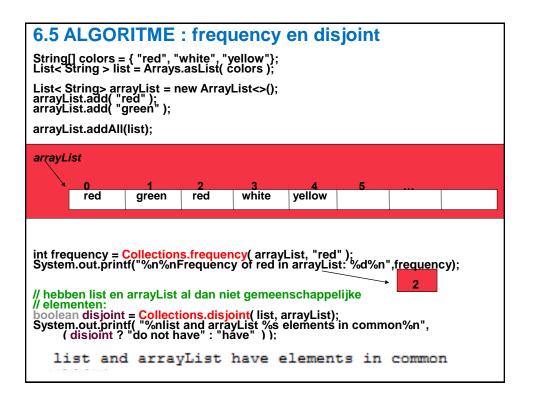
Collections.fill( list, 'R' ); // fill list with R's
    System.out.println( "\nAfter calling fill: " );
    output( list );
}
```

```
private void output( List< Character > listRef )
System.out.print( "The list is: " );
for (Character elem: listRef)
  System.out.printf( "%s ", elem );
 System.out.printf("%nMax: %s", Collections.max( listRef ));
System.out.printf(" Min: %s%n", Collections.min( listRef ));
} // er is ook een overloaded versie max en min met Comparator
public static void main( String args[] )
{ new Algorithms1(); }
   Initial list:
                                        After copying:
   The list is: P C M
                                        The list is: M C P
   Max: P Min: C
                                        Max: P Min: C
   After calling reverse:
                                        After calling fill:
   The list is: M C P
                                        The list is: R R R
   Max: P Min: C
                                        Max: R Min: R
```

6.4 ALGORITME: binarySearch

- binarySearch(List<? extends T> list, T key)
 - Zelfde gedrag als bij Arrays
 - Ook overloaded met als derde argument een Comparator.
 - Indien er meerdere gelijke sleutelwaarden zijn is er geen garantie welke sleutel ervan wordt geselecteerd.

```
6.4 ALGORITME : binarySearch
public class BinarySearchTest
 private static final String COLORS[] = { "red", "white", "yellow", "green", "pink" };
 private List< String > list;
 public BinarySearchTest()
    list = new ArrayList< >( Arrays.asList( COLORS ) );
    Collections.sort( list ); // sort the ArrayList
    System.out.printf( "Sorted ArrayList: %s%n", list );
    int result = Collections.binarySearch( list, "yellow" );
    System.out.printf( "yellow: %d%n", result );
    result = Collections.binarySearch( list, "purple" );
    System.out.printf( "purple: %d%n", result );
 Sorted ArrayList: [green, pink, red, white, yellow]
 yellow: 4
 purple: -3 // -3
           // = de indexwaarde_in_geval_van_invoegen*-1 - 1 = 2
```



```
Methoden klasse Collections:
static <T> boolean addAll(Collection<? super T> c, T[] a);
static int binarySearch(List<? extends T> , T key);
static int binarySearch(List<? extends T>, T key, Comparator<? super T> c);
static <T> void copy(List<? super T> dest, List<? extends T> src);
static <T> Enumeration<T> enumeration(Collection<T> c);
static <T> void fill(List<? super T> list, T obj); static int indexOfSubList(List<?> source, List<?> target);
static int lastIndexOfSubList(List<?> source, List<?> target);static <T> ArrayList<T> list(Enumeration<T> e
static <T extends Object, Comparable<? super T>> T max(Collection<? extends T> coll);
static <T> T max(Collection<? extends T> coll, Comparator<? super T> comp);
static <T extends Object, Comparable<? super T>> T min(Collection<? extends T> coll);
static <T> T min(Collection<? extends T> coll, Comparator<? super T> comp);
static <T> List<T> nCopies(int n, T o); static <T> boolean replaceAll(List<T> list, T oldVal, T newVal);
static void reverse(List<?> list); public static Comparator<Object> reverseOrder();
static <T> Comparator<T> reverseOrder(Comparator<T> cmp); static void rotate(List<?> list, int distance);
static void shuffle(List<?> list):static void shuffle(List<?> list, Random rnd):static <T> Set<T> singleton(T o
static <T> <u>List</u><T> singletonList(T o); static <K,V> <u>Map</u><K,V> singletonMap(K key, V value);
static <T extends Comparable<? super T>> void sort(List<T> list);
static <T> void sort(List<T> list, Comparator<? super T> c); static void swap(List<?> list, int i, int j);
static <T> Collection<T> synchronizedCollection(Collection<T> c);
                           //ook voor List, Map, Set, SortedMap, SortedSet
static <T> Collection<T> unmodifiableCollection(Collection<? extends T> c);
                           //ook voor List, Map, Set, SortedMap, SortedSet
```

Oefening: Algoritme (OefFruit2_opgave.java)

Gebruik de ArrayList list van fruit van vorige oef...

- Sorteer de fruit list oplopend.
- Voeg een nieuw fruit sapodilla toe aan de lijst. Gebruik hiervoor de methode addOrdered die je toevoegt in je eigen klasse CollectionOperaties.

48

7. KLASSE Stack

- Klasse java.util.Stack<E>
 - In een stack kunnen we objecten plaatsen (push()) en objecten afhalen (pop()).
 - Stacks werken volgens het LIFO-principe (Last In, First Out), wat betekent dat het laatste object dat we op de stack hebben geplaatst (push()) het eerste is dat we met de methode pop() ontvangen.
 - De klasse Stack<E> is een subklasse van Vector<E>.

7.1 KLASSE ArrayDeque (als stack)

public class ArrayDeque<E>
extends AbstractCollection<E>
implements Deque<E>, Cloneable, Serializable

- De klasse ArrayDeque is performanter dan klasse Stack
- Voorbeeld
 Deque<String> stack = new ArrayDeque<>();

```
7.1.1 KLASSE StackTest
import java.util.Stack;
import java.util.EmptyStackException;
public class StackTest
                                                         Een lege stack
 public StackTest()
                                                           van type
 {
                                                        Number wordt
                                                           gecreëerd.
     Deque< Number> stack = new ArrayDeque<>();
                                                        Klasse Number
                                                        is de superklasse
                                                           van Long,
                                                        Integer, Double,
                                                             Float
  HoGent
```

```
Long longNumber = 12L;
                                        methode push
Integer intNumber = 34567;
                                        voegt een Number
Float floatNumber = 1.0F;
                                        op de top van de
                                        Stack toe.
Double doubleNumber = 1234.5678;
                                stack contains: 12 (top)
stack.push( longNumber );
                                stack contains: 12 34567 (top)
printStack( stack );
stack.push(intNumber);
                                stack contains: 12 34567 1.0 (top)
printStack( stack );
                                stack contains: 12 34567 1.0 1234.5678 (top)
stack.push( floatNumber );
                                  1234.5678 ← top van de stack
printStack( stack );
stack.push( doubleNumber );
                                  1.0
printStack( stack );
                                  34567
                                  12
HoGent
```

```
// alle elementen van de stack verwijderen:
  try
                                             1234.5678 popped
  { Number removedObject = null;
                                             stack contains: 12 34567 1.0 (top)
    while (true)
                                             1.0 popped
                                             stack contains: 12 34567 (top)
    { removedObject = stack.pop();
     System.out.printf( "%s popped%n",
                                             34567 popped
                                             stack contains: 12 (top)
             removedObject);
                                             12 popped
     printStack( stack );
                                             stack is empty
   } // end while
                                             java.util.NoSuchElementException
                                              at java.util.ArrayDeque.removeFirst
 } // end try
                                              at java.util.ArrayDeque.pop
                                              at StackTest.<init>(StackTest.java:36)
  catch (NoSuchElementException
                                              at StackTest.main(StackTest.java:65)
                noSuchElementException)
  {NoSuchElementException.printStackTrace();
 } // end catch
} // end StackTest constructor
```

```
private void printStack( Deque< Number > stack )
{
    if ( stack.isEmpty() )
        System.out.print( "stack is empty\n\n" ); // de stack is leeg
    else // de stack is niet leeg
    {
        System.out.print( "stack contains: " );

        for ( Number number : stack )
            System.out.printf( "%s ", number );

        System.out.printf( "(top) \n\n" );
        } // end else
    } // end method printStack
```

8. INTERFACE Queue

- Interface java.util.Queue<E>
 - In een queue kunnen we objecten plaatsen (offer()) en objecten afhalen (poll()).
 - Queues werken volgens het FIFO-principe (First In, First Out), wat betekent dat het eerste object dat we op de queue hebben geplaatst (offer()) het eerste is dat we met de methode poll() ontvangen.
 - Voorbeeld:

Queue<String> queue = new ArrayDeque<>();

HoGent

8. INTERFACE Queue

- Klasse java.util.PriorityQueue<E>
 - In een prioriteitenqueue kunnen we objecten plaatsen (offer()) en objecten afhalen (poll()).

De objecten worden gesorteerd volgens de 'natuurlijke ordening' (methode compareTo() van interface Comparable)

public PriorityQueue()

of volgens een Comparator-object

public **PriorityQueue**(int initialCapacity, Comparator<? super E> comparator)

```
8.1 KLASSE PriorityQueueTest
import java.util.PriorityQueue;
public class PriorityQueueTest
                                      Een lege Prioriteitenqueue
                                         van type Double wordt
 public static void main( String args[] )
                                                 gecreëerd.
 {
   Queue< Double > queue = new PriorityQueue< >();
   // insert elements to queue
                                    methode offer voegt een
   queue.offer(3.2);
                                    Double toe aan de
                                    Prioriteitenqueue.
   queue.offer(9.8);
   queue.offer(5.4);
  HoGent
```

```
System.out.print( "Polling from queue: " );

// display elements in queue
while ( queue.size() > 0 )

{
    System.out.printf( "%.1f ", queue.peek() );
    // geeft het top-element weer

    queue.poll(); // verwijdert het top element

} // end while
} // end main
} // end class PriorityQueueTest

Polling from queue: 3.2 5.4 9.8
```

8.2 KLASSE ArrayDeque (als queue)

public class ArrayDeque<E>
extends AbstractCollection<E>
implements Deque<E>, Cloneable, Serializable

- De klasse ArrayDeque is performanter dan een queue, opgebouwd uit een LinkedList.
- Voorbeeld
 Queue<String> queue = new ArrayDeque<>();

9. SET INTERFACE

<<Interface>>
Collection<E>
</Interface>>
Set<E>
<<Interface>>
SortedSet<E>

HashSet<E> is een implementatie-klasse van interface Set.

TreeSet<E> is een implementatie-klasse van interface SortedSet.

Sinds 1.6 NavigableSet(extends SortedSet)

60

9. SET INTERFACE

- · Collectie die unieke elementen bevat.
- HashSet<E>
 - Implementatie op basis van hashtabel.
- TreeSet<E>
 - Implementatie op basis van een boomstructuur.
 - Implementeert SortedSet<E>: subinterface van Set<E>. Sinds 1.6 NavigableSet(extends SortedSet)

HoGent 61

9. SET INTERFACE

```
// Voorbeeld: gebruik HashSet om dubbels te verwijderen.
import java.util.*;
public class SetTest
{
    private static final String COLORS[] = { "red", "white",
        "blue", "green", "gray", "orange",
        "tan", "white", "cyan", "peach", "gray", "orange" };

public SetTest()
    {
        List< String > list = Arrays.asList( COLORS);
        System.out.printf( "ArrayList: %s%n", list );
        printNonDuplicates( list );
    }
```

```
9.1 SET : HashSet

private void printNonDuplicates(Collection<String>collection)
{
    // een HashSet creëren
    Set< String > set =
        new HashSet< >( collection );

    System.out.println( "\nNonduplicates are: " );

    for ( String s : set )
        System.out.printf( "%s ", s );

    System.out.println();
}
```

```
public static void main( String args[] )
{
    new SetTest();
}

ArrayList: [red, white, blue, green, gray, orange, tan, white, cyan, peach, gray, orange]

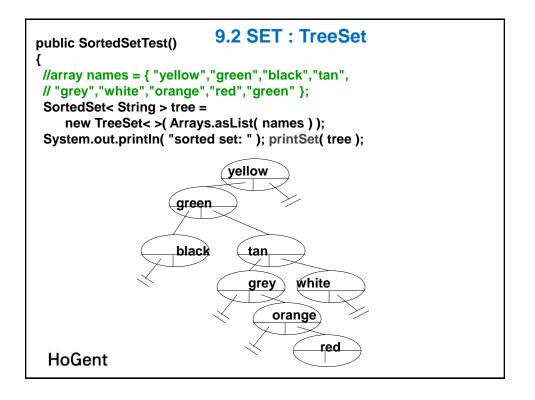
Nonduplicates are: red cyan white tan gray green orange blue peach

HoGent

64
```

```
import java.util.*;
// Gebruik TreeSet om een array te sorteren en dubbels te
// elimineren.
// Illustreert 'range view' methoden: selectie van een
// deel van de Collection

public class SortedSetTest
{
    private static final String NAMES[] =
        { "yellow", "green","black", "tan", "grey",
        "white", "orange", "red", "green" };
HoGent
```


9.2 SET : TreeSet

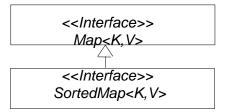
```
// alle elementen die < zijn dan element "orange"
System.out.print( "\nheadSet (\"orange\"): " );
printSet( tree.headSet( "orange" ) );

// alle elementen die >= zijn dan element "orange"
System.out.print( "tailSet (\"orange\"): " );
printSet( tree.tailSet( "orange" ) );

// het eerste en het laatste element
System.out.printf( "first: %s%n", tree.first() );
System.out.printf( "last : %s%n", tree.last() ); }
```

```
9.2 SET: TreeSet
 private void printSet( SortedSet< String > set )
   for (String s : set)
    System.out.printf( "%s ", s );
   System.out.println();
 }
 public static void main( String args[] )
   new SortedSetTest();
 }
    Sorted set:
}
    black green grey orange red tan white yellow
    headSet ("orange"): black green grey
    tailSet ("orange"): orange red tan white yellow
     first: black
    last: yellow
  HoGent
```

10. MAP INTERFACE

HashMap<K,V> en **Hashtable<K,V>** zijn implementatie-klassen van Map.

TreeMap<K,V> is een implementatie-klasse van SortedMap. Sinds 1.6 NavigableMap(extends SortedMap)

De klasse **Properties** is een **subklasse van Hashtable<K,V>**.

HoGent 69

10. MAP INTERFACE

- Verzameling van key-value paren. Bij elke sleutel hoort precies één waarde.
- Implementaties van interface Map<K,V>
 - HashMap<K,V>
 - · Elementen opgeslagen in hash-tabel.
 - Hashtable<K,V>
 - Zoals HashMap maar verouderde versie.
 - Werpt een NullPointerException indien de sleutel of value null is.
 - TreeMap<K,V>
 - · Elementen opgeslagen in boomstructuur.
 - Implementatie van SortedMap subinterface van Map. Gebruik de natuurlijke volgorde of een Comparator.

10.1 MAP: HashMap: inleiding

- Klasse java.util.HashMap<K,V>
 - Een hashmap wijst sleutels toe aan waarden.
 - Vb.: hashMap "Werknemers"

sleutel	waarde
123 566 411	KETERS SANDRA
899 455 178	WAERLOP JURGEN

. . .

HoGent 71

10.2 MAP: HashMap: methode get

Methode get

 Aan de hand van een sleutel kunnen we de overeenkomstige waarde ophalen

→ public V get(K sleutel)

Geeft de overeenkomstige waarde terug of geeft null terug indien de sleutel niet in de hash-tabel voorkomt.

 Zowel de sleutel als de value kunnen null zijn.

10.3 MAP: HashMap: hashing

- Een hash-tabel is een gegevensstructuur die gebruik maakt van hashing:
 - De sleutel wordt omgezet naar een array index. Met deze index wordt de waarde opgezocht.
 - → Deze basistechniek heet hashing.
 - Indien twee verschillende sleutels dezelfde array index opleveren dan spreekt men van een collision.

HoGent 73

10.4 MAP: HashMap: hash bucket

- Om collisions te voorkomen maakt JAVA gebruik van "hash bucket (= emmer)":
 - De hash-tabel bestaat uit cellen. Elke cel is een "hash bucket". Een koppel sleutel-waarde wordt toegekend aan een bepaalde "bucket". De techniek hashing bepaalt in welke bucket het koppel sleutel-waarde terechtkomt.

10.5 MAP: HashMap: methode put

Methode put

 We kunnen een koppel sleutel-waarde in de hash-tabel zetten door de methode put

→ public V put(K key, V value)

 Geeft de voorgaande waarde terug of geeft null terug indien de sleutel nog niet in de hash-tabel voorkwam.

HoGent 75

10.6 MAP: HashMap: capaciteit en laadfactor

- Hash-tabellen hebben een capaciteit en een laadfactor.
- De capaciteit is het aantal emmers ("buckets") dat de hash-map bevat.
- De laadfactor is een getal tussen 0 en 1. Deze vertelt ons hoe vol een hash-map kan worden voordat de capaciteit wordt verhoogd. Als we de laadfactor niet opgeven wanneer we een hashmap creëren, wordt deze ingesteld op 0.75. Dit betekent dat als het aantal vermeldingen 75% van de capaciteit bereikt, de capaciteit wordt verhoogd met de methode rehash().

10.7 MAP: HashMap: constructoren

• Er zijn meerdere constructoren voor de klasse HashMap:

- HashMap()

Creëert een lege hash-tabel met een capaciteit van 16 en een laadfactor 0.75.

HashMap(int initialCapacity)

Creëert een lege hash-tabel met een capaciteit aangegeven door de integer "capaciteit" en een laadfactor 0.75.

HashMap(int initialCapacity, float loadFactor)

Creëert een lege hash-tabel met een capaciteit aangegeven door de integer "capaciteit" en een laadfactor aangegeven door de float "laadfactor".

– HashMap(Map<? extends K,? extends V> m)

Creëert hash-tabel met dezelfde mapping als hashMap1

10.8 MAP: HashMap: voorbeeld

- Voorbeeld
- Van een ingegeven zin wordt er afgebeeld hoeveel keer een bepaald woord erin voorkomt.
 - De sleutels zijn de woorden. De overeenkomstige waarden zijn gehele getallen.
 Deze getallen stellen het aantal keer, dat een woord in de zin voorkomt, voor.

10.8 MAP: HashMap: voorbeeld

```
Enter a string:
To be or not to be: that is the question Whether 'tis nobler to suffer
Map contains:
       value
Key
              1
ʻtis
be
          1
be:
          1
is
nobler
             1
not
question
suffer
that
the
              1
Whether
size:13
isEmpty:false
 HoGent
```

```
10.8 MAP: HashMap: voorbeeld
                                               Een lege
import java.util.Scanner;
                                               hashMap
public class WordTypeCount
                                               creëren:
                                               sleutel is
 private Map< String, Integer > map;
                                               van type
 private Scanner scanner;
                                               String en de
                                               waarde is
                                               van type
 public WordTypeCount()
                                               Integer.
 {
   map = new HashMap < >();
   scanner = new Scanner( System.in );
      // een scanner creëren
   createMap(); // de map opvullen
   displayMap(); // de map tonen
```

10.8 MAP: HashMap: voorbeeld

10.8 MAP: HashMap: voorbeeld

```
if ( map.containsKey( word ) )
{
  // overeenkomstige waarde opvragen en met één verhogen:
  int count = map.get( word );
  map.put( word, count + 1 );
}
else // de sleutel "word" en waarde 1 in de hash-map zetten
  map.put( word, 1 );
```

- Indien het woord "word" (= sleutel) reeds in de hashmap voorkomt, dan wordt zijn overeenkomstige waarde (count) met één verhoogd en terug in de hash-tabel geplaatst.
- Anders wordt het woord "word" (=sleutel) en de waarde 1 in de hash-tabel geplaatst.

10.8 MAP: HashMap: voorbeeld

10.9 Klasse Hashtable - klasse HashMap

De klasse Hashtable<K,V> is een verouderde klasse en wordt vervangen door de nieuwe klasse HashMap<K,V>.

Klasse HashMap<K,V> bevat bijna dezelfde methodes als de klasse Hashtable<K,V>. Een groot verschil is dat HashMap<K,V> niet gesynchroniseerd is en een Hashtable<K,V> wel.

Oefening: Set en Map

Methoden interface Map<K,V>

void clear(); boolean containsKey(Object key); boolean containsValue(Object value);
Set<Map.Entry<K,V>> entrySet(); boolean equals(Object o); V get(Object key);
int hashCode(); boolean isEmpty(); Set<K> keySet(); V put (K key, V value);
void putAll(Map<? extends K,? extends V> t); V remove(Object key); int size();
Collection<V> values();

Methoden interface Map.Entry<K,V>:

boolean equals(Object o); K getKey(); V getValue(); int hashCode(); V setValue(V value);

HoGent 85

Oefening: Set en Map (OefFruit3_opgave.java)

- Berg de fruit list van vorige oefeningen in een boom op zodat dubbels geëlimineerd worden. Er moet ook de mogelijkheid zijn de bijhorende prijs (decimale waarde) bij te houden.
- Doorloop de boom in lexicaal oplopende volgorde en vraag telkens de bijhorende prijs, die je mee in de boom opbergt.
- Druk vervolgens de volledige lijst in twee kolommen (naam : prijs) in lexicaal oplopende volgorde af op het scherm.

- De collections van het Collections framework zijn unsynchronized.
- Via synchronization wrapper klasse converteren we collections tot synchronized versies.

public static Collections methoden:

- <T> Collection<T> synchronizedCollection (Collection<T> c)
- <T> List<T> synchronizedList(List<T> aList)
- <T> Set<T> synchronizedSet(Set<T> s)
- <T> SortedSet<T> synchronizedSortedSet(SortedSet<T> s)
- <K,V> Map<K,V> synchronizedMap(Map<K,V> m)
- <K,V> SortedMap<K,V> synchronizedSortedMap(SortedMap<K,V> m)

Vb:

List<String> list = Collections.synchronizedList(new ArrayList<>());

11. UNMODIFIABLE WRAPPERS

- Convertie naar niet wijzigbare collections.
 - Throw UnsupportedOperationException bij poging tot wijzigen van collectie.

public static Collections methoden:

- <T> Collection<T> unmodifiableCollection (Collection<T> c)
- <T> List<T> unmodifiableList(List<T> aList)
- <T> Set<T> unmodifiableSet(Set<T> s)
- <T> SortedSet<T> unmodifiableSortedSet(SortedSet<T> s)
- <K,V> Map<K,V> unmodifiableMap(Map<K,V> m)
- <K,V> SortedMap<K,V> unmodifiableSortedMap(SortedMap<K,V> m)

12. CHECKED WRAPPERS

- Zijn collecties waarvan at runtime gecontroleerd wordt of er elementen van het juiste type worden toegevoegd.
 ClassCastException bij foutief type
- List<Integer> lijst=new ArrayList< >();

Vervangen door:
List<Integer> checkedlijst=
 Collections.checkedList(
 new ArrayList< >(),Integer.class);

HoGent 89

13. ABSTRACT IMPLEMENTATIONS

- Er zijn abstracte implementaties van de collection interfaces die als basis voor een zelfgedefiniëerde implementatie kunnen dienen.
 - AbstractCollection
 - AbstractList
 - AbstractMap
 - AbstractSequentialList
 - AbstractSet

